

Младен Калџић

ПОРЕКЛО И ЗНАЧАЈ МАСТЕРСА ИЗБЛАЈХАНИ КОНАН У БОРБИ ЗА ФАБРИКУ ИГРАЧАКА

Многи етаблирани глобални поп-културни феномени имају крајње неочекиване и неславне почетке. У многим случајевима аутори уопште нису ни желели да створе ништа ново и епохално већ само да се позабаве већ познатим јунацима али им права за то нису уступљена. Такав случај био је са Џорџ Лукасом који је само желео да сними своју верзију Флаш Гордона али није имао довољно новаца да плати за лиценцу потребну за кориштење овог лика те је стога измислио своје Звездане Ратнике који су публици постали још дражи од планираног јунака и донели му билионе долара. Слично је било и са хронолошки пар година млађим Мастерсима. Наиме, чувена фирма за производњу играчака Mattel одбила је својевремено Лукасову понуду да ради пропратне фигурице за Star Wars мислећи да ће ова космичка бајка пропасти на биоскопским благајнама. Када је супротно њиховим очекивањима Star Wars постао најгледанији филм свих времена и конкурентска фирма Кеннер у кратком року постала најпрофитабилнија на тржишту играчака штанцујући фигуре Лукасових шароликих дроида и Џедаја, Mattel је схватио да хитно треба да исправи грешку и начини серију играчака по следећем великом филмском спектаклу. У то време Џон Милиус је управо снимао своју адаптацију Конана који је имао изузетно велику базу фанова што захваљујући новелама Роберта Е. Хауарда што захваљујући Марвеловим стрип адаптацијама Рој Томаса и Џон Бушеме. Логично се чинило да ће са играним филмом овај поп култ досећи своје усијање и привући гомилу деце те се Mattel брзоплето бацио на производњу играчака са ликом Конана и његових сабораца и противника пре но што је видео финалну верзију филма и пре но што је

овај људски био и снимљен. Грешка у процени је била огромна јер Милиус је свог филмског Конана направио превасходно као причу за одрасле са обиљем секса и насиља те је филм још био и био забрањен управо за децу испод 15 година коју је Mattel планирао за главног купца играчака с Конановим ликом. Фабрика лутака нашла се у паници. Шта чинити са толиким играчкама набилдованих варвара на лагеру? Извесни Роџер Свит бистро је изнашао излаз из овог ћорсокака. Дао је идеју да се коса Конан лутке офарба у плаво и дода јој се штитник за груди са црвеним малтешким крстом. Ова блонди-мушкарчина названа је Не-Ман. Конанова животна сапутница Валерија уз пар сличних ситних преправки постала је ратница Тила а вештица са пута за Замору постала је чаробница Зоар. Конанов бркати садруг Субатаи постао је Man-At-Arms а Mount Doom злог Thulse Dooma који се претвара у циновску змију, Snake Mountain. По узору на Jawase из Star Wars-a настала је фигурица чаробњака Orcoa а по узору на Darth Vadera (Klytusa из Флаш Гордона) и стрипског јунака Johnny Blazea - Ghost Ridera настао је и главни негативац са лобањом уместо лица - Skeletor. По узору на Star Wars лого направљен је Мастерс лого који није сам по себи ништа казивао али је имао у себи сва слова из славног Star Wars логоа укључујући слово W окренуто наопачке. Кад је нови бренд за главне ликове коначно смишљен остали позитивни и негативни јунаци добијени су тако што се на једно те исто (Конаново) мишићаво тело које се бојило у различите нијансе додавала само другачија глава најчешће у виду гротескне карикатуре неке животиње. Лутке су изгледале довољно занимљиво да заголицају дечију машту али још увек није постојала прича која би их повезивала. Ту се нашао Donald F Glut аутор накнадне књишке новелизације филма “Империја узвраћа ударац” који је у базично митолошком стилу Star Wars-a осмислио вечиту борбу између сила Добра и Зла на далекој планети Етернији. Са овом епском причом упознао би се сваки мали купац Мастерс лутке преко мини стрипа на четири језика (енглеском, немачком, француском и италијанском) који је приказивао лутку коју је купио у одређеној авантури. Да би се овај продукт Mattelove индустрије играчака адекватно рекламирао било је потребно склопити уговор са фирмом која ће урадити серију цртаних филмова за децу о овим јунацима. Као проверен избор ту се нашла фирма Filmation већ доказана са широм света омиљеним цртаним филмовима о Sport Billy-ју и Тарзану. Сценаристи фирме Filmation уводе дуалну суперхеројску природу Не-Мана по угледу на Кларк Кента који постаје Супермен, Брус Веина који постаје Бетмен и Питер Паркера који постаје Спајдермен. У слободно време Не-Ман је тако био размажени Принц Адам који се унаоколо излежава у ружичастој гардероби налик на виртуелног мушког претходника Парис Хилтон. Кад овај доколичар подигне мач који му је подарила чаробница Зоар за борбу против сила зла и позове се на моћи

њеног замка Grayskull постаје најмоћнији човек у свемиру. Играње на ову карту жеље за инфантилном онипотенцијом потпуно је одушевило децу средином осамдесетих година прошлог века управо у време када је Лукас направио паузу у својој Star Wars хексологији. Мастерси су преко ноћи постали светски хит. Цртани серијал је досегао невероватан рејтинг у свету са чак 130 емитованих епизода а ни различитих играчака није било ништа мање. Позивање на митологију обилно позајмљивање из ње заинтересовало је и одрасле који су у имену чаробнице Зоар могли да открију оставштину древног Зорастерског култа а у именима Адама и Тиле имена првог мушкарца и жене из апокрифних библијских списа - јер Тила је уствари била Лилит написана уназад. Освојивши срца дечацке популације Mattel настоји да Мастерсима привуче и женску популацију путем дугометражног цртаног филма у коме Не-Ман проналази своју давно изгубљену сестру близнакињу She-Ru (односно принц Адам своју сестру Адору) на ист начин на који Лук Скајвокер сазнаје да му је принцеза Леа сестра у Star Wars-у. Након овог успешног цртаног филма уследила је серија цртаних филмова о She-Ri али она није успела да уједини дечаке и девојчице да купују исти производ фирме Mattel. Девојчице су остале верне својим Барбикама а дечаки су убрзо пронашли нове цртане идоле из цртаћа преточене у акционе фигурице - Нинџа Корњаче. Покушај да се ствар преокрене у корист Мастерса играним филмом у коме је Долф Лундгрен (познат по улози Ивана Драга у Рокију III) играо Не-Мана а Кортни Кокс (будућа звезда серије Friends) његову савезницу са земље није уродио плодом да поврати позиције Мастерса на тржишту док их је повратак Star Wars-а на велико платно и у продавнице играчака деведесетих бесповратно послао у музејску архиву. Нова преобликовања ликова Мастерса у цртаним серијама New Adventures Of He Man нису мишићавим ванземаљцима привукле ни нове нараштаје ни старе фанове. Ипак многим је ова серија остала у лепој успомени и радо је се са носталгијом сећају сећајући се свог безбрижног детињства нарочито они на овим просторима који је се сећају као последњег идиличног одсјаја хармоније пре почетка рата на просторима бивше Југославије. Тако је пре неколико недеља 11. марта 2007. група старих љубитеља Мастерса одлучила да се окупи у једном кафићу у центру Београда и одгледа неколико најбољих епизода ове цртане серије на DVD-у. Преко шездесет људи уживало је и аплаудирало на сваку цртану епизоду. Неки клинац који је безуспешно хтео да седне у крцати у кафић зачуђено је остао на вратима назвавши свог другара мобилним телефоном. *-Е замисли овде седи томила људи од тридесет година и мрива озбиљна љеда цртане филмове за децу. Шта је то?-* Па ето можда био овај текст донекле могао да му одговори на питање шта је то. И зашто.